

Lekcija 1

Kako ljudi mogu zajedno živjeti?

Kako obrazovanje može pomoći u razvoju tolerancije i razumijevanja?¹³

Obazovni ciljevi	Učenici mogu: - Razmatrati pitanja koja se javljaju kada zajednice s različitim vrijednostima i vjerovanjima pokušavaju da žive zajedno u miru; - Razmatrati ulogu obrazovanja u razvijanju razumijevanja među ljudima različitih kultura; - Razmatrati mogu li pojedinci samostalno uticati na društvo.
Učenički zadaci	Učenici raspravljaju o pitanjima koja se javljaju u priči. Učestvuju u kritičkom razmišljanju. Razmjenjuju ideje. Učenici igraju uloge kako bi istražili problem.
Sredstva	Kopije radnog lista za učenike 3.1.
Metodi	Rasprava. Kritičko razmišljanje. Postavljanje hipoteza. Igranje uloga.

¹³ Zasnovano na lekciji koju je razvila Fondacija za civilno građanstvo iz Londona.

Lekcija

Nastavnik uvodi cilj lekcije i učenicima čita priču „Škola na rubu šume“ (materijal za učenike 3.1).

Nastavnik od učenika traži da formiraju krug i da kažu šta im je u priči bilo iznenadjuće ili zanimljivo i zašto. Daje im dva minuta u grupama (parovima) za raspravu da razgovaraju s partnerom prije nego podijele svoje mišljenje s cijelom grupom.

Nastavnik podsjeća razred da rasprava koja se zasniva na istraživanju ima za cilj razmjenu ideja i zajedničku razradu. Nema tačnih i netačnih odgovora.

Nastavnik zatim pita: „Pokušajmo da se sjetimo što više ljudi koji su možda željeli da spale školu (primjeri bi mogli biti: neka djeca, neki roditelji, član zajednice kao što je sveštenik). Koje motive su mogli imati? Ko dobija, a ko gubi ako se škola ne izgradi ponovo? (Na primjer, ako učenici ne moraju ići u školu, je li to za njih dobitak ili gubitak?)“

Ovo se može napraviti u obliku tabele poput ove ispod:

Grupa	Dobici	Gubici
Učenici		
Roditelji		
Sveštenik		
Cijela zajednica		
Drugi?		

Nastavnik sada navodi učenike da se koncentrišu na učiteljevu ulogu u priči. Prvo, uopšteno pitanje – „Koje je vaše viđenje nastavnika?“ – podstiče učenike da daju svoje ideje. Dodatna pitanja bi mogla biti sljedeća:

- Je li on budala, idealist, ili je hrabar?
- Diviš li mu se ili ga prezireš zbog onoga što je pokušao da uradi?
- Šta misliš koji su bili njegovi motivi?
- Šta misliš odakle potiču njegove društvene vrijednosti?
- Šta bi sad trebalo uraditi i zašto? (Ponovo pokušati ili odustati?)
- Da si učenik te škole, što bi želio da nastavnik uradi?

Zatim nastavnik pomaže učenicima da povežu pitanja koja su se javila u tekstu sa svojom zajednicom. Moguća pitanja uključuju i sljedeća:

- Razmisli o tome gdje živiš.
- Misliš li da postoje takvi nastavnici?
- Je li moguće da pojedinci samostalno naprave promjene u društvu? Sjeti se primjera.

Druga važna pitanja koja su se javila u priči uključuju i sljedeća:

- Koliki mir bi se uistinu mogao postići između dva naroda ukoliko se djeca obrazuju zajedno?
- S kojim se problemima suočavaju škole i nastavnici kada se djeca različitih vrijednosti i vjeroispovjesti školjuju zajedno? Kako se oni mogu riješiti?

Živjeti u demokratiji

– Lekcija se može završiti glumom. Zamisli da su roditelji djece iz ravnice došli kod nastavnika s prigovorom prije nego je škola zapaljena. Oni su rekli:

„U ovoj školi ima više djece iz ravnice nego djece iz šume pa mislimo da ne bi trebalo da učite našu djecu o vjeri šumske ljudi. To bi ih moglo okrenuti protiv vlastitog naroda.“

Nastavnik je nesrećan zbog ovoga. U parovima smislite razgovor između roditelja i nastavnika. Odglumite ga pred ostatkom razreda.